

Carolikyran Del 2 (3)

Kyrkogården kring Torpa kyrka och sedermera Caroli kyrka är ganska så intressant. På en karta upprättad 1746 – 1747 är det fyrkantiga kyrkogårdsområdet kringgärdat med ett stängsel. På den äldsta stadsplanen syns den gamla medeltidskyrkan och i samband med att den nya kyrkan byggdes

fick kyrkogården en ny mur. Arvid murarmästare fick sålunda år 1662 ersättning för att han murat upp kyrkogårdsmuren. Efter 1681 års brand fick kyrkogården en ny mur. När medeltidskyrkans torn rivits byggdes år 1663 en klockstapel på kyrkogården. Det var en mästare Arvid Hane som var byggherre. Det är inte mycket som i dag påminner om den gamla gravplatsen på kyrkogården. Det finns en stor håll av kalksten söder om kyrkan och den bär årtalet 1780. Norr om kyrkan reser sig en ensam sten som hittades år 1938 på platsen där den nu är rest.

Caroli kyrka är en treskeppig hallkyrka med tresidigt avslutat korparti. Kyrkans nuvarande takresning tillkom efter branden år 1822. De nuvarande urtavlor tillkom år 1939 samtidigt med att verket apterades för elektrisk drift. Redan på 1600-talet hade kyrkan "segerverk". Efter branden år 1681 var man mycket angelägen att få ett nytt kyrkur och år 1683 försökte man köpa ett urverk som var till salu på Lisås herrgård. År 1704 tecknade man ett kontrakt med en urmakare i Göteborg med ett verk om fyra visare på kyrktornet. Urverket förstördes vid branden år 1727, nu beställdes ett nytt tornur av samme mästare och det levererades år 1731. Urverket förstördes ännu en gång i stadens tredje brand men man gav inte upp utan beställde ett nytt urverk.

Torpa lilla medeltidskyrka blev snart för liten då Borås folkmängd växte. Med insamlade medel, lån, stadsbidrag och frivilligt arbete av församlingsmedlemmarna så stod kyrkan färdig år 1669. Det tog lite tid innan tornet kunde resas men år 1661 stod det klart. Men när kyrkan äntligen stod färdigt i sitt ståtliga skick så eldhärjades kyrkan på Luciaaftonen år 1681 som lade hela staden i aska. Allt var förintat klockor, tak och inredning och till och med gravstenarna i kyrkan förstördes. Men Borås skulle snart resa sig ur askan. Kollektor påbjöds i rikets kyrkor, konungen skänkte själv pengar till en ny kyrka. År 1690 var kyrkan återuppbyggd och kyrkan skilde sig inte så mycket från år 1661 och det är små skillnader från den struktur som kyrkan har i dag.

Del 3 kommer på lördag